

INNkjøpskrav for møbler til kontor og offentlig miljø

Kravene gjelder; teknisk kvalitet, klima og miljø, estetikk, garantitid/leveringstid og samfunnsansvar

INNHOOLD

INNLEDNING, BAKGRUNN OG INTENSJON

TEKNISKE KVALITETSKRAV

- 1.0 Kvalitetskrav til produsent/leverandør**
- 2.0 Kvalitetskrav til produkt**
  - 2.1 Arbeids- og skjermterminalbord
  - 2.2 Andre bord til kontor og kontraktmarkedet
  - 2.3 Kontorarbeidsstoler
  - 2.4 Besøksstol/andre sittemøbler til kontraktmarkedet
  - 2.5 Oppbevaringsmøbler
  - 2.6 Skolebord og stoler
- 3.0 Kvalitetskrav til overflater**
- 4.0 Kvalitetskrav til tekstiler**
- 5.0 Brannkrav**

KLIMA OG MILJØKRAV

- 6.0 Miljøkrav til produsent/leverandør**
- 7.0 Kjemikaliekrav til produkt**
  - 7.1 Flammehemmere
  - 7.2 Lim
  - 7.3 Overflatebehandling
  - 7.4 Tekstiler og lær
  - 7.5 Emisjon av VOC og formaldehyd
- 8.0 Andre miljøkrav til produkter**
  - 8.1 Klimaspør (Carbon Footprint)/Utslipp av klimagasser
  - 8.2 Treverk
  - 8.3 Demontering og resirkulering av emballasje
  - 8.4 Minimering av emballasje
  - 8.5 Returordning for emballasje

ESTETIKK

- 9.0 Estetiske krav til produktet**

GARANTITID / LEVERINGSTID

- 10.0 Krav til leverandøren**
  - 10.1 Garantitid
  - 10.2 Responstid service

SAMFUNNSANSVAR

- 11.0 Krav til produsent/leverandør**

TIPS! Klikk på kapitteloverskriftene for å gå direkte til innholdet!

INNLEDNING

Bransjeforeningen møbel+interiør i Norsk Industri har utarbeidet innkjøpskrav for kontor og offentlig miljø – herunder også utdanningsinstitusjoner og det øvrige kontraktmarkedet. Dette er 1. versjon, revisjon gjøres innen sommeren 2015.

Produktgruppene det stilles krav til er; 1) bord, kontorbord/arbeidsbord, 2) sittemøbler, 3) skole- og barnemøbler, 4) oppbevaringsmøbler, 5) senger, 6) madrasser, og 7) tekstiler til møbelbruk.

Kravene gjelder; 1) teknisk kvalitet, 2) klima og miljø, 3) estetikk, 4) garantitid/leveringstid, og 5) samfunnsansvar. Dette omfatter både offentlige anbud og innkjøp i det private kontraktmarkedet.

Bakgrunn

Møbel- og interiørbransjen opplever at konkurransegrunnlag sjeldent gir godt nok grunnlag for gode innkjøp ettersom det i stor grad er pris som benyttes som et objektivt skille mellom tilbudene. Det ønskes at det utarbeides konkurransegrunnlag inneholdende relevant kravspesifikasjon som gjør det mulig å skille vesentlig mellom produkter mht. teknisk kvalitet, klima og miljø, estetikk, garantitid, leveringstid og samfunnsansvar.

Intensjon

Med ønske om å sikre gode nok møbelinnkjøp – både offentlige og private, tilbys bransjens innkjøpskrav som et arbeidsverktøy både for innkjøper og tilbyder. Verktøyet presenterer konkrete og relevante krav innenfor; klima og miljø, estetikk, garantitid, leveringstid og samfunnsansvar, og standardiserte minstekrav innen møbelkvalitet etter europeiske standarder som alle tilbydere må tilfredsstille. I tillegg foreslår den også aktuelle tilleggskrav som den enkelte innkjøper kan velge å ta med i kravspesifikasjonen dersom det er et mål å spisse f.eks. miljøprofilen, eller hvis man har ambisjoner om å skille produktene med best kvalitet fra de alminnelig gode produktene.

Bransjens forslag til innkjøpskrav er sjekket av mot norske eksperter innen kvalitet, klima og miljø, sosialt ansvar og offentlig anskaffelsesregler/jus. Det har også vært et poeng å presentere krav som er samkjørte med de som gjelder i Sverige og Danmark.

TEKNISKE KVALITETSKRAV

1.0 KVALITETSKRAV TIL PRODUSENT/LEVERANDØR

Obligatoriske krav til produsenten/leverandør

Dokumentert internt kontrollsystem som sørger for at produsenten jobber systematisk med kvalitet og kontinuerlig forbedring.

Forslag til anbudstekst

«Det stilles krav til dokumentert internt kontrollsystem, om viser at produsentene av varene jobber systematisk med kvalitet og kontinuerlig forbedring».

Tilleggskrav

- Kvalitetssystem hos produsent skal være sertifisert etter ISO 9001.

2.0 KVALITETSKRAV TIL PRODUKTET

2.1 ARBEIDS- OG SKJERMTERMINALBORD

Standarden: EN 527-1:2011 inneholder 4 bordtyper med varierende krav, hvor Type A er et bord som inneholder krav til alle de viktigste mål for ca. 90% av brukergruppen (5 prosent kvinner til 95 prosent menn). I tilfeller hvor brukere faller utenfor denne gruppen kan det derfor være behov for spesielt lave eller spesielt høye arbeidsbord. Bordet kan være et sitte-stå bord, eller et bord til sittende eller stående arbeid. Hvis Arbeidstilsynets krav er oppfylt kan andre typer (B, C & D) også anvendes.

Obligatoriske krav til produktet

- Krav til sikkerhet, styrke og holdbarhet etter standarden: EN 527-2. Standarden inneholder krav til sikkerhet, styrke og holdbarhet.
- Standarden inneholder ikke krav til holdbarhet av høydejusterings-mekanismer, f.eks. el-motorer.
- ISO 21016 inneholder en prøvings-metode og et forslag til krav på 5000 bevegelser uten skade.
- Det er heller ikke krav til elektriske installasjoner som er underlagt EF-Direktiv om Maskiner (MD) hvis det er motorer eller EF-Direktiv om Lavspenning hvis det er andre elektriske installasjoner. Se ovenfor.

Forslag til anbudstekst

- "Kontorarbeidsbord skal oppfylle kravene til mål for Type A i standarden: EN 527-1:2011 eller DS/INF 69"
- "Kontorarbeidsbord skal oppfylle kravene til sikkerhet i standarden: EN 527-2"
- "Høydejusteringsmekanismer skal fungere normalt etter 5000 bevegelser ved prøving i henhold til ISO 21016"
- "Overholdelse av EF-Direktiver skal spesifiseres under lovgivning."

2.2 ANDRE BORD TIL KONTOR OG KONTRAKTMARKEDET

Obligatoriske krav til produktet

- Standarden: EN 15372, inneholder krav til sikkerhet, styrke og holdbarhet for lett bruk (Trinn 1), normal bruk (Trinn 2) og hard bruk (Trinn 3). Trinn 2 tilsvarer normal bruk, f.eks. kontorer, og Trinn 3 tilsvarer hard bruk, f.eks. flyplasser, passasjerferger, politistasjoner osv. Standarden inneholder ingen målkrav.
- Overholdelse av EF-Direktiver skal spesifiseres under lovgivning.

Forslag til anbudstekst

"Bord skal oppfylle kravene i: EN 15372". Til normal bruk (inkl. kontor) spesifiseres "Krav-nivå 2", Til hard bruk (tilsvarende flyplasser, passasjerferger, politistasjoner, osv.) spesifiseres "Krav-nivå 3".

2.3 KONTORARBEIDSTOLER

Obligatoriske krav til produktet

For en standard kontorarbeidsstol inneholder standarden: EN 1335-1, type A, krav til alle de viktigste mål for 90% av brukergruppen (5 prosent kvinner til 95 prosent menn). I tilfeller hvor brukere faller utenfor denne gruppen, kan det derfor være behov for spesielt lave eller spesielt høye stoler.

Forslag til anbudstekst

- "Kontorarbeidsstoler skal oppfylle kravene til mål for Type A i standarden: EN 1335-1"
- "Kontorarbeidsstoler skal oppfylle kravene til sikkerhet i standarden: EN 1335-2".

Tilleggskrav til produktet

- I mange tilfeller ønskes i tillegg en kontorarbeidsstol med høy rygg, forover vipp og/eller hodehviler. Dette må spesifiseres som tilleggskrav i innkjøpskravene.
- Arbeidsstoler som tillater en foroverlent sittestilling med åpen hoftevinkel er av mange fysioterapeuter ansett som det beste. Type A i standarden: EN 1335-1, inneholder ikke krav om forovervipp, så hvis man ønsker denne funksjonen må man be om det som i tillegg. For også å imøtekomme forskjellige rygghøyder (merk at det ikke finnes et "standardmål" for en høy rygg) og nakkeavlastning bør derfor ekstra krav stilles, og/eller ved bruk ut over 8 t. pr. dag eller av pers. som veier mer enn 110 kg. merk at standarden: EN 1335-2, inneholder krav som er basert på 8 timers arbeid pr. dag og av personer som veier maks. 110 kg).

Forslag til anbudstekst for tilleggskrav

- "Det stilles ekstra krav om høy rygg."
- "Arbeidsstolen skal gi mulighet for foroverlent arbeidsstilling ved at setet kan vippe minimum 5 grader forover".
- "Det stilles krav om hodehviler."
- "Grunnet bruk ut over 8 t. pr. dag eller av pers. som veier mer enn 110 kg stilles det krav i henhold til: BS5459-2".

2.4 BESØKSSTOL/ANDRE SITTEMØBLER TIL KONTRAKTMARKEDET

Obligatoriske krav til produktet

- Standarden: EN 13761, inneholder enkelte målkrav samt krav til sikkerhet, styrke og holdbarhet for alle andre sittemøbler til kontorer enn kontorarbeidsstoler.
- Det er hverken stilt mange eller store ergonomiske krav som for f.eks. kontorarbeidsstoler, siden besøksstoler i utgangspunktet anvendes i kort tid.
- Standarden: EN 15373, inneholder krav til sikkerhet, styrke og holdbarhet for lett bruk (Trinn 1), normal bruk (Trinn 2 og hard bruk Trinn 3. Trinn 2 tilsvarer normal bruk, f.eks. kontorer, og Trinn 3 tilsvarer hard bruk, f.eks. flyplasser, passasjerferger, politistasjoner osv. Standarden inneholder ingen målkrav og anvendes ikke for kontormøbler.)

Forslag til anbudstekst

- "Besøksstoler skal oppfylle kravene i standarden: EN 13761"
- "Andre sittemøbler til kontraktmarkedet skal oppfylle kravene i standarden: EN 15373." Til normal bruk – kontor, spesifiseres "Krav-nivå 2", til hard bruk - tilsvarende flyplasser, passasjerferger, politistasjoner osv. spesifiseres "Krav-nivå 3".

Tilleggskrav til produktet

- Åpning mellom sete og rygg for å lette renhold
- Avtagbare setetrekk med strikk
- Avtagbare ryggtrekk
- Individuell tilpasning av hvilestoler (regulering av rygg, justerbar setedybde, mulighet for ekstra sittehøyde)
- Mulighet for opsjoner som hjul, fotbrett og skyvehåndtak på hvilestoler
- Mulighet for hjul på spisestol
- Minimum sittehøyde 46 cm
- Mulighet for ekstra sittehøyde på spisestoler
- Mulighet for ekstra sittehøyde på sittegrupper
- Regulerbar nakkepute på hvilestoler
- Mulighet for elektrisk seteløft på hvilestoler
- Dette er viktige krav som ikke beskrives i noen standarder.

2.5 OPPBEVARINGSMØBLER

Obligatoriske krav til produktet

- Standarden: EN 14073-2, inneholder sikkerhetskrav for oppbevaringsmøbler til kontor
- Standarden: EN 14074, inneholder testmetoder for bevegelige deler i oppbevaringsmøbler til kontor
- ISO 7170 inneholder testmetoder for alle typer av oppbevaringsmøbler.
- Det finnes ingen EN standarder med krav til mål for oppbevaringsmøbler. Standarden: EN TR 14073, del 1, inneholder kun opplysninger om mål på; papir, CDrom, disketter, osv.

Forslag til anbudstekst

- "Oppbevaringsmøbler skal oppfylle kravene til sikkerhet i standarden: EN 14073-2"
- "Oppbevaringsmøblers bevegelige deler må ikke utvise skader etter testing i henhold til standarden: EN 14074"
- "Deler, som ikke testes i henhold til standarden: EN 14073-2, eller standarden: EN14074, må ikke utvise skader etter testing i henhold til ISO 7170, Test-Trinn 2"
- "Overholdelse av EF-Direktiver skal spesifiseres under lovgivning".

2.6 SKOLEBORD OG STOLER

Obligatoriske krav til produktet

- Standarden: EN 1729-1; inneholder krav til alle de viktigste mål, som inkluderer 5 til 95 prosent av brukergruppen. Den dekker 7 størrelser fra meget små stoler (barnehager) til store stoler, f.eks. til universiteter og voksenundervisning. Ved spesifisering skal størrelse angis enten ved nummer (1 til 7), ved fargekode eller ved angivelse av stol- eller bordhøyde
- Standarden: EN 1729-2, inneholder krav til sikkerhet, styrke og holdbarhet.

Forslag til anbudstekst

- "Stoler og bord til utdannelseinstitusjoner skal oppfylle kravene til mål i: EN 1729-1"
- "Stoler og bord til utdannelseinstitusjoner skal oppfylle kravene til sikkerhet, styrke og holdbarhet i: EN 1729-2".

3.0 OVERFLATER

Obligatoriske krav til produktet

Behandlet overflate testes, mens ubehandlet overflate ikke testes. Overflaters bestandighet testes etter standardene:

- EN 12720, gjelder vann, kaffe, alkohol, aceton, fett etc.
- EN 12721, gjelder varme fuktig 85grader
- EN 12722, gjelder varme tørr, ulike temperaturer.

Forslag til anbudstekst

- "Overflater på møbler skal oppfylle kravene i standardene: EN 12720, gjelder vann, kaffe, alkohol, aceton, fett etc., EN 12721: gjelder varme fuktig 85grader, EN 12722: gjelder varme tørr, ulike temperaturer".

4.0 KVALITETSKRAV TIL TEKSTILER

Obligatoriske krav til produktet

- Tekstiler skal ha en slitestyrke – Martindaletest, på minimum 50.000 til offentlig miljø/hard bruk, i henhold til standarden: EN ISO 12947-2
- Tekstiler skal ha en pilling på minimum 4 i henhold til standarden: EN ISO 12947-2.
- Tekstiler skal ha en lysekthet på 5 i henhold til standarden: EN ISO-105 B02:1999.
- Tekstiler skal ha en gniekthet (tørr) på minimum 4 i henhold til standarden: EN-ISO 105x12, og gniekthet (våt) på minimum 3 i henhold til: EN-ISO 105x12.

Forslag til anbudstekst

- "Tekstiler skal ha en slitestyrke – Martindaletest, på minimum 50.000 til offentlig miljø/normal bruk, i henhold til standarden: EN ISO 12947-2"
- "Tekstiler skal ha en pilling på minimum 4 i henhold til standarden: EN ISO 12947-2."
- "Tekstiler skal ha en lysekthet på 5 i henhold til standarden: EN ISO-105 B02:1999."
- "Tekstiler skal ha en gniekthet (tørr) på minimum 4 i henhold til standarden: EN-ISO 105x12, og gniekthet (våt) på minimum 3 i henhold til: EN-ISO 105x12."

Tilleggskrav

- Tekstiler skal ha en lysekthet på 5-7 i henhold til standarden: EN ISO 105 – B02:1999, metode 2, samt Amendment A1:2002
- Tekstiler skal ha en slitestyrke – Martindaletest, på minimum 80.000 til offentlig miljø/hard bruk.

5.0 BRANNKRAV

Dette er standardene som gjelder for brennbarhet i Norge.

Obligatoriske krav til møbler

- Standarden: NS-EN 1021-1 (sigaretttesten)

Obligatoriske krav til madrasser

- Standarden: NS-EN 597-1 (sigaretttesten)

Forslag til anbudstekst

- "Det stilles krav om standarden: NS-EN 1021-1, for møbler (sigaretttesten) og/eller standarden: NS-EN 597-1, for madrasser (sigaretttesten)."

Tilleggskrav til møbler

- "For spesielle brukergrupper anbefales strengere brannkrav som tilleggskrav."
- "Det stilles krav standarden: NS-EN 1021-2 (fyrstikktesten)."
- "For offshore, helt spesielle institusjoner stilles det krav til standarden: BS 5852 (krybbe 5)."
- NB! Bruk av strengere brannkrav betyr som regel bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier (flammehemmere).

Tilleggskrav til madrasser

- "Det stilles krav om standarden: NS-EN 597-2 (fyrstikktesten)."
- "For offshore, helt spesielle institusjoner stilles det krav til standarden: BS 6807 (krybbe 5)."
- NB! Bruk av strengere brannkrav betyr som regel bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier (flammehemmere).

KLIMA OG MILJØKRAV

6.0 MILJØKRAV TIL PRODUSENT/LEVERANDØR

Obligatoriske krav til produsent/leverandøren

Dokumentert internkontrollsystem som sørger for at produsent jobber systematisk med miljø og kontinuerlig forbedring.

Forslag til anbudstekst

Produsent skal ha internt miljøstyringssystem. Dokumentasjon på systemet skal kunne ettersendes på forespørsel.

Tilleggskrav

Produsent skal ha internt miljøstyringssystem i form av;

- nivå 1) Miljøfyrtårn, eller
- nivå 2) ISO 14001.

Dokumentasjon på systemet skal kunne ettersendes på forespørsel.

7.0 KJEMIKALIEKRAV TIL PRODUKTET

Kjemikaliekravene skal oppfylle kravene i Kandidatslisten, REACH, og Prioritetslisten.

7.1 FLAMMEHEMMERE

Obligatoriske krav til produktet

- De tilbudte produktene skal ikke bestå av materialer med et innhold av halogenererte flammehemmere som overstiger 0,1 vekt % av materialet
- For elektronikk gjelder ROHS direktivet (direktiv 2009/95/EF).

Forslag til anbudstekst

- Teknisk dokumentasjon fra produsent som viser at kravet er oppfylt, f.eks. Svanemerket. Dokumentasjon skal kunne ettersendes på forespørsel.

Tilleggskrav

- Produktet skal ikke inneholde halogenererte flammehemmere eller halogenererte overflatebehandlingsmidler.

7.2 LIM

Obligatoriske krav til produktet

- Innholdet av flyktige organiske forbindelse (såkalte VOC) i lim, brukt i de tilbudte produktene, skal ikke overstige 10 vekt %.

Forslag til anbudstekst

Krav om teknisk dokumentasjon som viser hvilke type lim som brukes og tilhørende sikkerhetsdatablad. Dokumentasjon skal kunne ettersendes på forespørsel.

Tilleggskrav

Innholdet av flyktige organiske forbindelse (såkalte VOC) i lim, brukt i de tilbudte produktene, skal ikke overstige 3 vekt %.

7.3 OVERFLATEBEHANDLING

Obligatoriske krav til produktet

Det tilbudte produktene skal ikke være overflatebehandlet med produkter som er klassifisert som:

- Kreftfremkallende
- Reproduksjonsskadelig
- Arvestoffskadelig (mutagen)
- Giftig
- Allergifremkallende
- Miljøskadelig
- Organtoksisk

Se tabell 1 på neste side for en oversikt over risikosetninger (såkalte R – og H-setninger) dette kravet gjelder.

Hvis det av tekniske årsaker er nødvendig, kan det tillates bruk av overflatebehandling som er klassifisert som Miljøfarlig, forutsatt at mengden utgjør ≤ 14 g pr m². Den tekniske begrunnelsen skal være vedlagt.

- Innhold av organiske løsemidler som inneholder flyktige organiske forbindelser (VOC), tillates kun inntil 35 g pr m².
- Produktet skal ikke inneholde følgende forbindelser:
  - ftalater som er farenmerket ihht tabell 1 (tillatt kontaminasjonsmengde $\leq 0,1$ %)
  - aziridin (tillatt kontaminasjonsgrense $\leq 0,1$ %)
  - seksverdig krom (VI) (tillatt kontaminasjonsgrense $\leq 0,4$ %)

Tabell 1 – Oversikt over fareklasser og risikosekninger. Oversikten oppfyller kravene i REACH og Kandidatlisten.

Fareklasse	Risikosekning ihht forskrift 2002-07-16 nr 1139: Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier ¹	Faresetning ihht forordning (EF) nr 1272/2008 ²
Kreftfremkallende	R40, R45, R49	H351, H350, H3501
Reproduksjonsskadelig	R60, R61, R62, R63	H360F, H360FD, H360D, H361F, H361FD, H361D, H361DF
Arvestoffskadelig (mutagen)	R46, R68	H340, H341
Giftig	R23, R24, R25, R26, R27, R28	H331, H311, H301, H330, H310, H300
Allergifremkallende	R42	H334
Miljøfarlig	R50, R51, R52, R53 eller en kombinasjon av disse	H400, H410, H411, H412, H413
Organtoksisk	R48	H372, H373

1 <http://www.lovdatab.no/cgi-wift/ldes?doc=/sf/sf-20020716-1139.html#map010>

2 <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:353:0001:1355:da:PDF>

Forslag til anbudstekst

Teknisk dokumentasjon som viser hvilke overflateprodukter som brukes, og i hvilke mengder pr m². Sikkerhetsdatablad skal medfølge. Ytterligere dokumentasjon skal kunne ettersendes på forespørsel.

Tilleggskrav

Produktet skal ikke inneholde noen deler som er overflatebehandlet med krom (verken treverdig eller seksverdig krom).

7.4 TEKSTILER OG LÆR

Obligatoriske krav til produktet

- Tekstiler og lær som utgjør mer enn 1 vektprosent av de tilbudte varer skal ikke inneholde følgende stoffer over angitte grenser:
  - fargestoffer som er klassifiserte som kreftfremkallende og tatt med i bilag 1 til disse kriterier (maksimalt 20 mg/kg)
  - skadelige AZO farger bør ha en grenseverdi på «none detected»
  - formaldehyd overstigende 300 ppm.
- ØKO-TEX sertifikat (ved anbudsinnlevering gyldig versjon). Kriteriene finnes på www.global-standard.org

Forslag til anbudstekst

Dokumentasjonskrav - Sertifikat som viser at minst ett av kravene oppfylles og skal kunne ettersendes på forespørsel.

Tilleggskrav

- Det er ønskelig at tekstiler og lær som utgjør mer enn 1 vektprosent av produktet oppfyller kravene til minst ett av de nedenfor angitte miljømerkene:
  - EU Ecolabel (EU-blomst); Kommisjonens avgjørelse av 9. juli 2009 om fastsettelse av økologiske kriterier for tildeling av EU felleskapets miljømerke til tekstilprodukter
  - Miljømerket Svanen; Svanens kriterier for møbler og innredninger, versjon 4.0 eller senere (kapittel 2.7). Kriteriene finnes på www.svanemerket.no.

7.5 EMISJON AV VOC OG FORMALDEHYD

Obligatoriske krav til produktet

Det er ingen obligatoriske krav til emisjon av VOC og formaldehyd fra det komplette møbelet.

Forslag til anbudstekst

Dokumentasjonskrav - Inneklimasertifikat, som f.eks. Blaue Engel, Greenguard, Svanemerket eller testrapport som viser til eksponeringsnivåer som ikke klassifiseres som skadelige skal kunne ettersendes på forespørsel.

Tilleggskrav

Møbelet skal ikke inneholde materiale som til sammen avgir helseskadelige mengder av VOC og formaldehyd i bruksfasen.

8.0 ANDRE MILJØKRAV TIL PRODUKTER

8.1 KLIMASPOR (CARBON FOOTPRINT)/UTSLIPP AV KLIMAGASSER

Obligatoriske krav til produktet

Det er ingen obligatoriske krav til produktets utslipp av klimagasser, men det anbefales å anskaffe produkter som er fremstilt på en mest mulig miljøeffektiv måte.

Forslag til anbudstekst

- Dokumentasjonskrav til at den aktuelle verdien i «kg CO2 ekvivalenter» skal oppgis.
- Dokumentasjon som viser produktets klimaspor, f.eks. i form av en EPD (i henhold til ISO 14025) eller livsløpsanalyse gjort etter ISO 14040/14044 skal kunne ettersendes på forespørsel.

Tilleggskrav

- Det er viktig at produktet er fremstilt på en miljøeffektiv måte og at det kan fremlegges dokumentasjon som viser produktets klimabelastning i et livsløpsperspektiv i form av et klimaspor (Carbon Footprint) beregnet etter ISO 14040/14044.

8.2 TREVERK

Obligatoriske krav til produktet

Kravet omfatter massivt tre, laminert tre og trefiber (for eksempel sponplate).

- Alt treverk skal være sporbart og komme fra Europeisk bærekraftig drevet skog bruk.
- Tropisk trevirke skal ikke benyttes i tilbudet produkter med mindre det oppfyller FSCs eller PEFCs krav til miljømerking.

Forslag til anbudstekst

- Det stilles krav om at alt treverk skal være sporbart og komme fra Europeisk bærekraftig drevet skog bruk.
- Det stilles krav om at tropisk trevirke ikke benyttes i tilbudet produkter med mindre det oppfyller FSCs eller PEFCs krav til miljømerking.
- Egenerklæring skal kunne ettersendes på forespørsel. Hvis tropisk trevirke benyttes skal gyldig sertifikat kunne ettersendes.

Tilleggskrav

Ingen bruk av tropisk trevirke. Egenerklæring skal kunne ettersendes på forespørsel.

8.3 DEMONTERING OG RESIRKULERING

Obligatoriske krav til produktet

- Plastdeler over 50 g skal være permanent merket med plasttype ifølge: ISO 11469, eller annen likeverdig standard (f.eks. ISO 1043, DIN 11469, eller American SPI).
- Unntak: plastdeler hvor leverandøren kan vise at det er teknisk umulig å merke, f.eks. på grunn av plass eller produksjonsmetode.

Forslag til anbudstekst

- Det stilles krav til at plastdeler over 50 g skal være permanent merket med plasttype ifølge: ISO 11469, eller annen likeverdig standard (f.eks. ISO 1043, DIN 11469, eller American SPI). Dokumentasjon skal kunne ettersendes på forespørsel.
- Unntak: plastdeler hvor leverandøren kan vise at det er teknisk umulig å merke, f.eks. på grunn av plass eller produksjonsmetode.

Tilleggskrav

- Det er viktig at produktet er fremstilt på en miljøeffektiv måte og at det kan fremlegges dokumentasjon som viser produktets klimabelastning i et livsløpsperspektiv i form av et klimaspor (Carbon Footprint) beregnet etter ISO 14040/14044.

8.4 MINIMERING AV EMBALLASJE

Obligatoriske krav til produktet

- Emballasjen skal være minimert i henhold til de essensielle kravene i direktivet 94/62/EU

8.5 RETURORDNING FOR EMBALLASJE

Obligatoriske krav til produsenten/leverandøren

Produsenten og/eller leverandøren skal være medlem av materialselskapenes returordning for emballasje, f.eks. Grønt Punkt.

Forslag til anbudstekst

- Produsenten og/eller leverandøren, skal være medlem av materialselskapenes returordning for emballasje, f.eks. Grønt Punkt. Dokumentasjon skal ettersendes på forespørsel.

Obligatoriske krav til produktet

Bedriften skal være medlem i godkjent ordning for innsamling og resirkulering av emballasje.

Forslag til anbudstekst

Produsenten/bedriften skal være medlem av materialselskapenes returordning for emballasje, f.eks. Grønt Punkt. Dokumentasjon skal ettersendes på forespørsel.

ESTETIKK

9.0 ESTETISKE KRAV TIL PRODUKTET

Obligatoriske krav til produktet

- Det er ingen obligatoriske krav til produktets estetiske utforming.

Forslag til anbudstekst

Det kan være hensiktsmessig å fremme norsk formspråk i valg av møbler og materialer som et gjennomgående tema for å skape en uttrykksmessig interiør- og designhelhet inspirert av norsk kultur, historie, tradisjon og samtid i utforming av bygg og interiør som spesielt representerer Norge og/eller norske interesser.

Tilleggskrav

Det er ønske om å fremme norsk formspråk i valg av møbler og materialer i utforming av bygg og interiør som spesielt representerer Norge og/eller norske interesser.

GARANTITID/LEVERINGSTID

10.0 KRAV TIL PRODUSENTE/LEVERANDØREN

10.1 GARANTITID

Obligatoriske krav

5 år på fabrikkasjonsfeil. Gjelder ikke normal slitasje eller brukerfeil.

Forslag til anbudstekst

Det stilles krav om 5 års garanti på fabrikkasjonsfeil.

Tilleggskrav

Det stilles krav om mulighet for nye deler ved behov for utskifting innen 5 år.

10.2 RESPONSTID SERVICE

Obligatoriske krav

- Deler sendes fra produsenten dagen etter mottatt reklamasjon hvis kunden selv kan utføre reparasjonen.
- Hvis forhandler skal gjøre reparasjonen bør denne gjøres innen 36 timer.

Forslag til anbudstekst

- Det stilles krav om at deler sendes fra produsenten dagen etter mottatt reklamasjon hvis kunden selv kan utføre reparasjonen.
- Det stilles krav om at hvis forhandler skal gjøre reparasjonen bør denne gjøres innen 36 timer.

Tilleggskrav

Mulighet for å tegne serviceavtale hvor kunden betaler en sum og alle reparasjoner dekkes av dette.

SAMFUNNSANSVAR

11.0 KRAV TIL PRODUSENT/LEVERANDØR

Obligatoriske krav til arbeidsrettigheter og menneskerettigheter

I juni 2007 la regjeringen fram en handlingsplan for å sikre bl.a. samfunnsansvar i offentlige anskaffelser. Det er et mål at anskaffelser i offentlig sektor skal skje med respekt for grunnleggende arbeiderrettigheter og menneskerettigheter.

Les mer om Difi sine forslag til minimumskrav for å kunne ivareta grunnleggende arbeiderrettigheter og menneskerettigheter som beskrives steg for steg på deres nettportal <http://anskaffelser.no/tema/sosialt-ansvar>.